

Ikaskuntza eta Zerbitzu Proiektua:

"Atzoko eta gaurko irribarreak" LH 5 eta 6

1. saioa: "Atzoko eta gaurko irribarreak" proiektuaren sarrera eta Giza Eskubideak

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, "Atzoko eta Gaurko Irribarreak" proiektuari hasiera emango diogu, giza eskubideak ezagutzeko aukera emango digun ekimena, bereziki adinekoen duintasun, errespetu eta ongizate eskubidea. Itaka Escolapiosek eskubide horiek defendatzeko nola lan egiten duen eta guk ere nola lagun dezakegun ikusiko dugu. ...

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek pertsona bakoitzarengan, bereziki ahulenetan, gure aiton-amonetan adibidez, Jainkoaren irudia ikusten erakusten digu. Guztion eskubideak defendatzera garamatza, maitasunez eta justiziaz.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.1: Gizarte- eta kultura-inguruneko elementuen ezaugarriak identifikatzea.
- CE. CS.3: Aniztasuna eta oinarrizko eskubideen errespetua ikustea.

Jardueraren garapena:

1. "Atzoko eta gaurko irribarreak" proiektuaren aurkezpena (30 minutu):

Proiektu fitxa aurkeztuko dugu (webgunean eskuragarri) eta ikasleei aurkeztuko diegu proiektua, giza eskubideekin nola erlazionatzen den azpimarratuz.

- **Pentsamenduaren errutina: ikusten dut-Pentsatzen dut-Nire buruari galdetzen diot:** Aurkezpenaren ondoren, ikasleek irudietan ikusten dutena, Itaka Escolapiosek lanaz eta **adineko pertsonen eskubideei buruz** galdetzen dutenaz hitz egingo dute.
2. **Giza Eskubideak aztertuz (20 minutu):** Giza Eskubideen kartel bat erakutsiko diegu eta, modu interaktiboan, proiektuarekin zer diren eta nola erlazionatzen diren azalduko dugu. Duintasunerako, errespeturako eta ongizaterako eskubideari arreta berezia jarriko diogu, adineko pertsonen erlazionatuz.
 3. **Azken gogoeta (10 minutu):** Amaitzeko, ikasleek hausnarketa labur bat idatziko dute beren koadernoan, giza eskubideak adineko pertsonen beren ingurunean ematen zaien tratuan nola islatzen diren azaltzeko.

Beharrezko materialak: Proiektorea, "Atzoko eta gaurko irribarreak" proiektuaren fitxa eta Giza Eskubideen kartela

DUA:

- Edukia plazaratzen duten irudiak.
- Galderak ahoz edo idatziz egiteko aukera.

Oharrak: Garrantzitsua da argi eta zehatz azaltzea giza eskubideak nola dauden jokoan proiektuan, eta hirugarren adinean giza duintasunak duen garrantzia azpimarratzea.

2. saioa: Zer dira Giza Eskubideak?

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, Giza Eskubideen kontzeptuan murgilduko gara. Jatorria, garrantzia eta Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean nola islatzen diren aztertuko dugu. Adinekoak eta adingabeak babesten dituzten artikuluetan oinarrituko gara.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek eskuzabalak izatera eta guztion eskubideak errespetatzen dituen mundu bat eraikitza animatzen gaitu. Gutako bakoitzak besteak babesteko erantzukizuna duela gogorarazten digu.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.2: Komunitatearen jakintza tradizionalak eta kulturalak ezagutzea eta baloratzea.
- CE. CS.4: Komunitateko harremanak arautzen dituzten arauak ulertzea.

Jardueraren garapena:

1. **Giza Eskubideetarako Sarrera (15 minutu):** Aurkezpen interaktibo edo bideo baten bidez, Giza Eskubideen kontzeptua, historia eta egungo gizartean duen garrantzia azalduko ditugu. Hau bera erabil dezakegu, adibidez: <https://www.youtube.com/watch?v=1xi3P5jr7eo>
2. **Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala aztertuz (25 minutu):** Ikasleak taldetan banatuko ditugu eta talde bakoitzari Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren artikulua multzo bat esleituko diogu. Talde bakoitzak bere artikulua irakurri eta aztertuko ditu, eta arreta berezia jarriko die adineko pertsonekin eta adingabeekin harremanetan jartzen direnei (duintasunerako, osasunerako, parte-hartze sozialerako eta abarretarako eskubidea).
3. **Bateratzea eta eztabaida (20 minutu):** Talde bakoitzak bere aurkikuntzak aurkeztuko dizkie klaseko gainerakoei. Eskubide horien garrantziaz eta eguneroko bizitzan nola babestu daitezkeen eztabaidatuko dugu.

Beharrezko materialak: Giza Eskubideei buruzko aurkezpena, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren kartelak, arbela...

DUA:

- Giza eskubideen ikus-entzunezko aurkezpena infografia moduan.
- Testu sinplifikatua eta audioan eskuragarri dagoena.
- Adibide zehatzak eta ikasleen errealitateak hurbilak erabiltzea giza eskubideak azaltzeko.

Oharrak: Funtsezkoa da hausnarketarako gune bat sortzea, ikasleek uler dezaten giza eskubideek zuzenean eragiten dutela pertsonen bizitzan, batez ere adinekoen eta adingabeen bizitzan.

3. saioa: Gure inguruko Giza Eskubideak ikertuz

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, ikasleak ikertzaile bihurtuko dira. Taldeetan lan eginez, giza eskubide ezberdinak ikertuko dituzte eta gertuko ingurunean nola errespetatzen edo urratzen diren aztertuko dute.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek egia bilatzera eta justiziaren defendatzaile izatera bultzatzen gaitu. Kuxkuxeroak izatera, ikertzera eta inguratzen gaituen mundua ulertzera gonbidatzen gaitu, hau aldatu ahal izateko.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.1: Gizarte- eta kultura-ingurunearen ezaugarriak identifikatzea.
- CE. CS.3: Bere komunitatean gizarte-beharrak identifikatzea.

Jardueraren garapena:

1. **Ikerketa-taldearen prestakuntza (10 minutu):** Klasea taldeetan banatuko dugu eta talde bakoitzari oinarrizko giza eskubide bat esleituko diogu ikertzeko (hezkuntzarako, osasunerako, diskriminaziorik eza izateko, adierazpen-askatasunerako, parte-hartzerako eta abarretarako eskubidea).
2. **Ikerketa hurbilean (30 minutu):** Talde bakoitzak bere ingurune hurbilean (familia, eskola, auzoa, hiria...) esleitutako eskubidea nola errespetatzen edo urratzen den ikertuko du. Informazio-iturri desberdinak erabiliko dituzte: senideei eta bizilagunei egindako elkarrizketak, behaketa zuzena, tokiko albisteak, webgunea, etab.
3. **Txosten bat egitea (20 minutu):** Talde bakoitzak txosten bat egingo du bere aurkikuntzekin, bere inguruan ikertutako eskubidea nola errespetatzen den edo urratzen den erakusten duten adibide zehatzak barne.

Beharrezko materialak: Interneterako sarbidea, oharrak hartzeko orriak, giza eskubideei buruzko baliabideak (artikuluak, benetako kasuak, testigantzak).

DUA:

- Ikerketa modu interaktiboan eta eskuragarrian egiteko plataforma digitalak erabiltzea.
- Materialak formatu desberdinetan eskaintzea (testuak, bideoak, audioak).
- Txostena egiteko txantilo bat ematea.

Oharrak: Garrantzitsua da ziurtatzea ikasle guztiak beharrezko baliabideak eskura dituztela eta ikerketaren helburua argi ulertzen dutela. Giza eskubideak beren inguruan nola agertzen diren erakusten duten adibide zehatzak eman daitezke.

4. saioa: Inguruneke Giza Eskubideei buruzko gogoeta eginez.

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, gure eskola komunitateko giza eskubideei buruzko hausnarketa egingo dugu. Eskubideen urraketa kasu zehatzak aztertuko ditugu eta horiek defendatzeko ekintzak proposatuko ditugu.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek justiziaren eta hurkoaren maitasunaren balore kristauak bizitzera deitzen gaitu. Ausartak izateko eta guztion eskubideak defendatzeko gonbita egiten digu, batez ere ahulenen eskubideak defendatzera.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.2: Bere komunitateko errealitate sozial eta kulturei buruz gogoeta egitea.
- CE. CS.4: Ekintzek erkidegoan duten eraginari buruzko gogoeta egitea.

Jardueraren garapena:

1. **Idea zaparrada: Zer dira giza eskubideak eskolan? (15 minutu):** Eskola-testuinguruan giza eskubideek zer esan nahi duten aztertuko dugu. Ideiak arbelean edo Post It-ekin idatziko ditugu, gaika antolatuz.
2. **Kasuen analisisa (25 minutu):** Eskola-eremuan giza eskubideen urraketa-kasuak aurkeztuko ditugu ikasleentzat (diskriminazioa, eskola-jazarpena, parte-hartze falta, etab.). Ikasleek, taldeka, kasu bakoitza aztertu eta galdera hauei erantzungo diete:
 1. Zein giza eskubide urratzen ari da kasu honetan?
 2. Nola sentitzen dira kaltetuak?
 3. Zer egin dezakegu eskubide hori defendatzeko?
3. **Bateratzea eta eztabaida (20 minutu):** Talde bakoitzak bere gogoetak partekatuko ditu klaseko gainerakoekin. Eskolan giza eskubideak defendatzeak duen garrantziaz eta errespetu eta inklusio giroa sortzen nola lagundu dezakegun eztabaidatuko dugu.

Beharrezko materialak: Ideiak idazteko kartelak, notak hartzeko arbela edo post it-ak eta aztertu beharreko kasuen lan orriak.

DUA:

- Ikusizko materialen eta grafikoen bidez adierazpen-zailtasunak dituzten ikasleei laguntza ematea.
- Ideiak ahoz edo idatziz aurkezteko aukera ematea.
- Adibide zehatzak eta ikasleen errealitatetik hurbilak erabiltzea.

Oharrak: Funtsezkoa da ikasle guztien parte-hartzea sustatzea, euren ideiak partekatzeko eta entzunak sentitzeko aukera izan dezaten.

5. saioa: Giza Eskubideak Sustatzeko Ekintza bat planifikatuz

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, ikasleak aldaketarako eragile bihurtuko dira. Ekintza-plan bat diseinatuko dute, beren ingurunean garrantzitsutzat jotzen duten giza eskubideetako bat sustatzeko.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek gure historiako protagonista izatera eta mundua gure ekintzekin eraldatzera gonbidatzen gaitu. Eskuzabalak izatera, taldean lan egitera eta gure talentuak besteen zerbitzura jartzera animatzen gaitu.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.3: Giza eskubideen defentsan eta ingurunearen hobekuntzan aktiboki parte hartzea.
- CE. EPV.1: Gizarte-kontzientziarioa sustatzeko proposamen artistiko desberdinak aurkitzea.

Jardueraren garapena:

1. **Giza eskubidea aukeratzea (15 minutu):** Lehenik eta behin, ikasleek, taldeka, beren ingurunean sustatzea garrantzitsuena dela uste duten giza eskubidea aukeratuko dute. Aukeratu izana justifikatu beharko dute.
2. **Ekintza-planaren diseinua (30 minutu):** Talde bakoitzak ekintza-plan bat diseinatuko du aukeratutako giza eskubidea sustatzeko. Planak honako hauek jaso beharko ditu:
 - **Helburua:** Zer lortu nahi dugu gure ekintzarekin?
 - **Jarduerak:** Zein jarduera egingo ditugu? (sentsibilizazio-kanpainak, informazio-kartelak, bideoak, abestiak, antzerki-lanak, etab.)
 - **Baliabideak:** Zein material behar ditugu?

- **Kronograma:** Noiz egingo dugu jarduera bakoitza?
 - **Ebaluazioa:** Nola jakingo dugu gure ekintzak arrakasta izan duen?
3. **Ekintza-planen aurkezpena eta hautaketa (15 minutu):** Talde bakoitzak bere ekintza-plana aurkeztuko die gainerako klaseei. Ondoren, modu demokratikoan, klase gisa bultzatuko diren ekintza-planak aukeratuko dituzte (2 edo 3 gomendatzen ditugu) eta ikasle guztiei esleituko zaie horietako bat.

Beharrezko materialak: Kartelak, material artistikoak, eduki digitalak sortzeko interneterako sarbidea.

DUA:

- Kontzientziazio kanpainen adibideak eskaintzea.
- Diseinu-plantiliak ematea, ikusizko materialen sorkuntza errazteko.
- Ikasleek beren ekintza-planak modu desberdinetan aurkezteko aukera ematea (ahozkoa, idatzizkoa, bisuala).

Oharrak: Garrantzitsua da ziurtatzea ekintza-plana ikasleen interesekin lotuta dagoela eta modu errealistan gauzatu daitekeela. Ikasleak beren proposamenetan sortzaile eta berritzaileak izatera animatu daitezke. Garrantzitsua da ikasle bakoitzari esleitutako ekintza-plana bere interesekoa izan dadin saiatzea.

6. saioa: Giza Eskubideak Sustatzeko Ekintza gauzatzen

Iraupena: 60 minutu (edo gehiago, jardueraren arabera)

Jardueraren laburpena: Ekintzaren unea iritsi da! Saio honetan, ikasleek dagokien ekintza plana gauzatuko dute.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanz-ek erakusten digu obrarik gabeko fedea hila dela. Maitasunaren eta justiziaren lekuko izatera animatzen gaitu, gure ekintzekin, munduan argia izatera.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.4: Ekintzek komunitatean duten eragina ebaluatzea.
- CE. CS.3: Giza eskubideen parte-hartzea eta defentsa sustatzea.

Jardueraren garapena:

- Saio honetan ekintza-plana gauzatuko da. Ikasleek, taldeka, planifikatu dituzten jarduerak egingo dituzte: kartelak zabaltzea, eskolan sentsibilizazio-jarduerak egitea, informazio-hitzaldi bat antolatzea, antzerki-lan baten antzezpena, etab.

Beharrezko materialak: Sortutako kartelak, jarduerarako materialak, aurkezpen-ekipamendua, beharrezkoa izanez gero.

DUA:

- Ekintzarako baliabideak ikasle guztientzat eskuragarriak izatea ziurtatzea.
- Adierazpen-mota desberdinak kontuan hartzea (ahozkoa, idatzizkoa, bisuala).
- Behar duten ikasleei laguntza indibidualizatua ematea.

Oharrak: Garrantzitsua da jarduera antolatzea, ikasle guztiek rol aktiboak izan ditzaten eta ekintza gauzatzen parte har dezaten. Hezkuntza-komunitateko beste kide batzuk (familiak, irakasleak, ikastetxeko langileak) jardueran parte hartzera gonbida daitezke.

7. saioa: Proiektuaren ebaluazioa eta azken hausnarketa

Iraupena: 60 minutu

Jardueraren laburpena: Saio honetan, proiektuaren eragina ebaluatuko dugu eta ikasitakoari buruz hausnartuko dugu. Ikasleek euren esperientziak partekatuko dituzte eta giza eskubideak defendatzen jarraitzeko ideiak proposatuko dituzte.

San Jose de Calasanz-en motibazioa: San Jose de Calasanzek justiziaren eta berdintasunaren aldeko borrokan setatsu izatera bultzatzen gaitu. Mundu hobe baten eraikuntza guztion lana dela gogorarazten digu.

LOMLOEren helburu eta gaitasun espezifikoak:

- CE. CS.4: Ekintzen eraginari buruzko gogoeta egitea eta komunitatea hobetzeko etorkizuneko ekintzak planifikatzea.
- CE. EPV.2: Proposamen artistikoei komunitatean duten eragina ebaluatzea.

Jardueraren garapena:

1. **Proiektuaren ebaluazioa (20 minutu):** Hainbat tresna erabiliko ditugu proiektuaren eragina ebaluatzeko:
 - **Ebaluazioaren gorpila:** Ikasle bakoitzak hainbat alderditan ebaluatuko du proiektua (ikaskuntza, talde-lana, sormena, komunitatearen inpaktua, etab.).
 - **Eztabaida:** Proiektuaren lorpenei, aurkitutako zailtasunei eta hobetzeko proposamenei buruzko eztabaida sustatuko dugu.
2. **Azken gogoeta (20 minutu):** Ikasleek, banaka, proiektuan zehar ikasitakoari buruzko azken hausnarketa egingo dute. Baita nola jarrai dezaketen giza eskubideak beren inguruan defendatzen.

3. **Giza Eskubideekiko konpromisoa (20 minutu):** Amaitzeko, mural bat sortuko dugu, ikasle bakoitzak bere eguneroko bizitzan giza eskubideak sustatzen jarraitzeko hartutako konpromisoekin.

Beharrezko materialak: Arbela, errotuladoreak, murala, idazteko materialak.

DUA:

- Modu ezberdinetan adierazi behar dutenentzat denbora gehigarria eskaintzea.
- Gogoetak ahozko edo idatzizko moduan aurkezteko aukera ematea.
- Ebaluaziorako hainbat formatu erabiltzea (bisuala, ahozkoa, idatzizkoa).

Oharrak: Saio honek proiektuaren amaiera gisa balioko du, eta ikasleek beren ikaskuntza ebaluatu, esperientziak partekatu eta hobetzeko proposamenak egin ahal izango dituzte. Garrantzitsua da azpimarratzea giza eskubideen defentsan parte-hartze aktiboaren garrantzia.

Azken ekintza proposamena:

Proiektuaren azken ekintza gisa, ikasleek "**Giza Eskubideen Festa**" bat antolatu ahal izango dute eskolan. Azoka honetan, euren ikerketen emaitzak aurkeztu, sortu dituzten kartelak eta materialak erakutsi, hezkuntza komunitatearentzako sentsibilizazio-jarduerak egin (jolasak, tailerrak, antzerki-emanaldiak) eta Itaka Escolapioseko ordezkariak gonbidatu ahal izango dituzte euren esperientzia partekatzeko. Azoka hau aukera ezin hobe izango litzateke ikasleek egindako lana ikusarazteko eta hezkuntza-komunitate osoa giza eskubideen garrantziaz kontzientziatzeko.